# אגרות הראי"ה - כרך ב' - אגרת תמז

## תמצית האגרת

**תאריך ומקום:** כ"א מנחם אב תרע"ב - רחובות
**נמען:** הסופר 'בן ישראלי'

כמעט כל ספר קבלה מדבר על ארץ ישראל וגאולה, כי הקבלה כולה היא 'צפיית ישועה'. הרב קוק מפנה לזוהר, לתיקונים, ל'מגלה עמוקות', לשל"ה, למהר"ל (בעיקר 'נצח ישראל'), לר' נחמן מברסלב, ל'שער השמים' של ר' אברהם הירירה, ל'דעת תבונות' של הרמח"ל ול'פתחי שערים' של ר' אייזיק חבר. הרב קוק ממליץ על ספרי ערכים לאיתור 'פנינים לעטרת התחייה הלאומית'.

### עיקרי הדברים

- הקבלה כולה צפיית ישועה.
- רשימת ספרי קבלה על ארץ ישראל וגאולה.
- פנינים לתחייה הלאומית.

### נוסח האגרת

ב"ה[1], כ"א מנ"א[2] תרע"ב[3].

כי[4] הסופר היקר בן ישראל, שלו'[5].

הקשית לשאול ממני, בהיותי יושב פה ברחובות, מחוסר ספרים, לרשום לך מספרי הקבלה את המקומות המדברים ע"ד[6] א"י[7] וגאולה. אמת הדבר, כי אין כמעט גם ספר-קבלה אחד שלא ידבר ע"ד א"י וגאולה, כי הקבלה כולה היא צפיית ישועה, כראוי לחכמה עליונה, שאינה מתפשרת עם ההוה הלקוי כי-אם עולה היא ברוח-ד' אל העתיד המתוקן הנהדר בקודש, וחכמי ישראל לא יוכלו לדבר בחזון אמת ונורא זה כ"א[8] ע"י[9] א"י וגאולה. ראש לכל הלא בס'[10] הזוהר אין כמעט פרשה אחת שלא ידובר בה ע"ד גאולה וא"י[11], ובס' התיקונים במקומות רבים. בס' "מגלה עמוקות" כמעט בכל אופן מרנ"ב אופניו, בשל"ה במקומות רבים, ביחוד בחלק הראשון, בספרי מוהר"ל[12] מפראג, שגם הוא על המקובלים יחשב, אע"פ[13] שסגנונו שונה מרוב בני-גילו, ביחוד בס' "נצח ישראל". בספרות החסידות הרבה לדבר ע"ד

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 מנ"א - מנחם אב
3 תרע"ב - השנה תרע"ב (1911/1912)
4 כי - כבוד
5 שלו' - שלום
6 ע"ד - על דבר
7 א"י - ארץ ישראל
8 כ"א - כי אם
9 ע"י - על ידי
10 בס' - בספר
11 וא"י - וארץ ישראל
12 מוהר"ל - מורנו הרב רבי שם שמתחיל באות ל (כגון לוי / ליב) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
13 אע"פ - אף על פי

א"י מוהר"נ[14] מברסלב, בספריו הרבים ושיחותיו. עוד בס' "שער השמים" לר' אברהם אירירה, בס' "דעת תבונות" לרמ"ח לוצטי, וס' "פתחי שערים": לאחרון ר'[15] אייזיק חבר. את המקומות הפרטיים קשה לי לציין מבלעדי הספרים תחת ידי. עצתי שתעזר בספרי-הערכים, כמו "ערכי הכינויים" לבעל "סדר הדורות", "קהלת יעקב" לבעל "מלא הרועים", "מדרש תלפיות".

בכל אלה תמצא המון רב פנינים שראוים לשבצם בעטרת התחיה הלאומית, שיהיו לחן ולכבוד כשיטפל בהם לוטש אמן ובעל-כשרון.

סלח נא, על אשר לא אוכל למלא חפצך הנכבד כראוי. חזק ואמץ בעבודת-הספרות בדרך טובה וישרה, שראוי ללכת בה לבנין האומה וכבודה, ויהי חלקך בין הבונים הנאמנים, בעלי הלב הטהור והרוח הנכון, ויהי ד' עמך.

בכבוד וברכה,

**אברהם יצחק ה"ק**

באהבה אדר"ש[16] חביבנו הסופר הישיש היקר מר אז"ר[17] נ"י[18]. הנ"ל[19]

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

14 מוהר"נ - מורנו הרב רבי שם שמתחיל באות נ (כגון נתן / נחום / נפתלי / נחמן) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם

15 ר' - רבי

16 אדר"ש - אחר דרישת שלום

17 אז"ר - אלכסנדר זיסקינד רבינוביץ (כינויו הספרותי של הסופר)

18 נ"י - נרו יאיר

19 הנ"ל - הנזכר לעיל